

**BOL-
BUDIV**

Nieuws

Tijdschrift voor PAB en PGB

België - Belgique
PB
9000 Gent X
4/1032

met
bol-budiv
draait je PAB rond

januari | februari | maart 2010

**Nieuwe campagne
Een gelukkig PAB!**
blz.6

**Alle voordelen
voor leden**
blz.7

**"Coach verdubbelt
mijn budget"**
blz.9

Goed bezig!

Budgethouders beheren hun budget prima, zo blijkt. In 2009 gaf de Vlaamse overheid 54 miljoen euro aan PAB. Daarvan hebben de budgethouders 99,8% uitstekend besteed. Het beste bewijs dat PAB echt werkt! En dankzij BOL-BUDIV wordt je budget nog beter beheerd. Applaus voor jezelf!

FREEDOM DRIVE
IN STRAATSBURG op blz. 18

Voorwoord

Op 30 maart 2007 ondertekende België het VN-verdrag over de Rechten van Personen met een Handicap. Op 2 juli 2009 keurde België het VN-verdrag goed. De nationale en Vlaamse wetten moeten rekening houden met dat verdrag. België moet ook aan de VN melden hoe goed ons land het verdrag toepast. Een nieuw orgaan moet de toepassing ervan in het oog houden. Dat orgaan kan ook aandringen om een overheidsbeleid te voeren in de lijn van het verdrag.

Om de vier jaar zal er een rapport verschijnen dat vertelt hoe sterk het beleid het leven van personen met een handicap beïnvloedt. Gebruikersorganisaties moeten hieraan kunnen meewerken.

Waarom is het verdrag zo vernieuwend? Het verdrag legt de klemtoon op inclusie en een zelfstandig leven. Het zegt dat personen met een beperking moeten kunnen deelnemen aan de 'gewone' samenleving.

Persoonlijke assistentie is noodzakelijk.

Lees even mee uit het verdrag: "De Staten (...) erkennen het gelijke recht van alle personen met een handicap om in de maatschappij te wonen met dezelfde keuzemogelijkheden als anderen en nemen (...) maatregelen om het personen met een handicap gemakkelijker te maken dit recht ten volle te genieten (...), onder meer door te waarborgen dat:

- a. personen met een handicap de kans hebben, op voet van gelijkheid met anderen, vrijelijk hun verblijfplaats te kiezen, alsmede waar en met wie zij leven, en niet verplicht zijn te leven in een bepaalde leefregeling
- b. personen met een handicap toegang hebben tot een reeks van thuis, residentiële en andere maatschappij-ondersteunende diensten, waaronder persoonlijke assistentie (...);
- c. de maatschappijdiensten en -faciliteiten voor het algemene

publiek op voet van gelijkheid beschikbaar zijn voor personen met een handicap en beantwoorden aan hun behoeften.

Vandaag evalueert het VAPH de PAB-richtlijnen. BOL-BUDIV werkt hieraan mee. Niet alleen moet de PAB-cel beter werken. Ook de richtlijnen en het PAB-besluit moeten eenvoudiger en doorzichtiger. Voor BOL-BUDIV is het allerbelangrijkste: de keuzevrijheid mag niet beperkt worden. De budgethouder kiest zelf wie hij als persoonlijke assistent inzet en waarvoor en wanneer hij assistentie nodig heeft. Men mag geen enkele persoon een PAB ontzeggen op basis van zijn/haar beperking. Wij voelen ons hierbij gesterkt door het VN-verdrag. **Ook onze nieuwe campagne 'Een gelukkig PAB' onderschrijft deze eisen. Surf naar www.eengelukkigPAB.be want jullie inspraak is nodig!**

Viviane Sorée,
Voorzitster BOL-BUDIV

BOL-BUDIV kreeg van Fifty-One Ladies Meetjesland 5.000 euro. Bedankt hiervoor! Marleen Vermeiren (links) nam de cheque in ontvangst. De schenking komt ten goede aan een betere dienstverlening voor jullie allemaal.

> In dit nummer

BOL-BUDIV draait	3
Nieuws voor kandidaat-budgethouders	4
Gloednieuwe campagne 'Een gelukkig PAB'	6
Tips voor budgethouders	7
Expertisecentrum Onafhankelijk Leven	11
Interview met Marie-Line Meert	12
PGB-Flash	15
Inhoudelijk artikel over PGB	16
Vorming voor professionelen	17
Freedom Drive in Straatsburg	18
Hallo, helpdesk?	19
De gouden raad van...	20
Column: het wel en wee van Nadia VFG	21
Aankondigingen	22
	23

Colofon

Werken mee aan dit nummer: Viviane Sorée, Koenraad Depauw, Joba Maréchal, Dominiek Porrey, Nadia Hadad, Lizzy Scheltjens, Koenraad Lecluyse, Nathalie Vandenbroucke, Elke Decruynaere, Maarten Vanderstappen, Jos Huys, Myriam Cannoodt, Gonda Geeroms, Marie-Line Meert, Cor Van Damme, Annelies Vande Vyvere, Pieter Gabriëls.

Cartoon: Sam Vanderveken
Eindredactie en vormgeving: Eva Menschaert.
Druk: Geers Offset

Copyright: BOL-BUDIV, Gentbrugge. Niets uit deze uitgave mag worden vervaardigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, hetzij elektronisch, mechanisch, in fotokopie of anderszins, zonder toestemming van BOL-BUDIV. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.

Rekeningnummer voor budgethouders:
751-2027048-79. Het lidgeld bedraagt 50 euro per jaar.

Rekeningnummer voor sympathisanten:
523-0408482-90

De redactie mag de ingezonden teksten wijzigen om de leesbaarheid te bevorderen. Reacties die niet overeenstemmen met de visie van BOL-BUDIV worden niet gepubliceerd.

HET HELE TEAM VAN BOL-BUDIV
WENST JE EEN GELUKKIG NIEUWJAAR!

BOL-BUDIV draait ijverig

BOL-BUDIV is in de ban van het 'plan'. Zo werken we aan een communicatieplan, een toekomstplan voor het Expertisecentrum, een beleidsplan én een jaarplan 2010. Allemaal plannen om onze werking te verbeteren. Maak je geen zorgen, we blijven even dynamisch!

SLECHTS 105 NIEUWE PAB'S IN 2010

We kwamen in oktober met slecht nieuws in de pers. In 2010 komen er slechts 105 nieuwe PAB'ers bij. Veel te weinig! Ons protest verscheen in 'De Standaard', 'De Gazet van Antwerpen', 'De Tijd', 'Metro' en 'Het Nieuwsblad'. Ondanks ons persbericht konden we minister Vandeuren helaas niet op andere gedachten brengen.

PERSONEEL

Aicha neemt Rustams taak als administratief medewerker over. Daarnaast heten we ook stagiairs **Sofie** en **Lieven** welkom. Zij nemen de onthaalfunctie en administratie op zich. De kersverse vrijwilligster **Isabelle** helpt een PAB-cursus voor budgethouders uit te schrijven. Daar zal je binnenkort meer van horen... En vanaf januari zal je **Naomi Apers** even niet meer aan de helpdesk kunnen krijgen, omdat zij zwanger is!

OVER DE PAB-GRENS

In oktober bracht Aline Saers ons een bezoek. Aline is directrice van **Per Saldo**, de grootste budgethoudersvereniging in Nederland. We maakten afspraken rond samenwerking. Ook wisselen we personeel uit om bij elkaar op stage te komen. Ook met **Wallonië** waren er verschillende contacten. 'Le BAP' is daar in volle ontwikkeling. We hadden overleg met de organisaties AWIPH en VIA. We hopen dat Waalse budgethouders starten met een organisatie. Wij willen hen daarbij helpen.

OVERAL IN VLAANDEREN

Onze **vorming 'kostenstaat'** was een groot succes. We plannen in 2010 nieuwe themadagen in alle provincies. Ook vindt sinds oktober in elke provincie een **regionale zitdag** plaats (lees blz. 10). Contacteer ons voor een afspraak!

NIEUWE VOORDELEN VOOR LEDEN

In 2009 werden **778 budgethouders** lid van BOL-BUDIV. Dat is fantastisch! Elk lid is een belangrijke bouwsteen van onze organisatie. We hopen daarom dat je **ook in 2010** het lidgeld betaalt. Over de voordelen voor leden lees je meer op bladzijde 7 van dit nummer. Twijfel je om lid te wor-

den van BOL-BUDIV, bel ons dan gerust met je vragen.

PUBLICATIES BESTELLEN

Misschien wist je dit al, maar via onze website kan je publicaties bestellen en downloaden. Meer dan 50 infomappen, formulieren, handleidingen zijn verkrijgbaar. Surf naar **www.bol-budiv.be/publicaties**

EEN GELUKKIG PAB!

Als organisatie overleggen wij veel met politici. Wij verdedigen ook de belangen van mensen die een PAB hebben of willen. We willen **jou** hierbij **zoveel mogelijk betrekken**: word ook PAB-ambassadeur.

De PAB-ambassadeurs zijn **personen met een beperking** of hun vertegenwoordigers. Zij bespreken maandelijks de **standpunten** die BOL-BUDIV kan innemen. Ze geven **advies** aan de raad van bestuur. Als BOL-BUDIV standpunten brengt, is dit samen met een PAB-ambassadeur.

Zin om jouw gedacht te zeggen tegen ons? Kom naar de eerste samenkomst. Dag en plaats: **woensdag 20 januari om 14 uur in Gentbrugge**. Schrijf je in via **info@bol-budiv.be** als je interesse hebt! We bespreken die dag ook onze campagne **www.eengelukkigPAB.be** (zie blz.6)!

Nieuws voor kandidaat-budgethouders

HOE VRAAG IK SPOEDPROCEDURE AAN?

Sommige mensen kunnen een Persoonlijke AssistentieBudget (PAB) aanvragen met de spoedprocedure. Om welke mensen gaat het?

- **Kinderen (6 tot 18 jaar)** met een neuromusculaire aandoening, stofwisselingsziekte of metabole ziekte.
- **Volwassenen** met een aandoening die zeer snel achteruit gaat. Het gaat om zes aandoeningen: ALS, PLS, PMA of PSMA, CBD, MSA en PSP.

Heb je één van deze aandoeningen? Laat je neuroloog een attest maken. De neuroloog moet uitdrukkelijk vermelden dat je één van deze aandoeningen hebt.

Als je recht hebt op de spoedprocedure, krijg je het **PAB binnen de drie maanden**.

Heeft het VAPH je een PAB toegekend? Dan moet je binnen het jaar een inschalingsverslag aan het VAPH bezorgen. De inschaling heeft geen invloed op je budget. Je PAB zal dus niet verhogen of verlagen.

WIL JE VRIJWILLIGER WORDEN?

Ga naar de website www.vrijwilligersjobs.be, maak een profiel aan en laat weten welk werk jij wil doen als vrijwilliger. Je kan ook aankondigingen van vrijwilligersorganisaties bekijken op deze website.

OPPAS EN VERVOER MET ONAFHANKELIJK ZIEKENFONDS

Voor mantelzorgers is het niet altijd simpel om altijd klaar te staan. Ook professionele diensten kunnen niet altijd alle noden invullen. Daarom bieden veel ziekenfondsen vrijwilligers aan voor oppas of ziekenvervoer. Niet alleen CM en Bond Moyson doen dit. Ook andere ziekenfondsen hebben een aanbod, zoals het Onafhankelijk Ziekenfonds (OZ). Het OZ heeft vrijwilligers bij OZ Drive (ziekenvervoer) en OZ care (oppas en gezelschap of kleine klusjes in huis of in de tuin).

Wil je zelf aan de slag als vrijwilliger? Dat kan ook. OZ zoekt gemotiveerde mensen die zich nuttig willen maken. Uiteraard regelen we voor jou ook de nodige verzekeringen.

Nog vragen of interesse?

- Antwerpen: Charlotte Van Hoecke, Boomsesteenweg 5, 2610 Wilrijk
Telefoon: 03 201 84 82 of mail: via-oz@oz.be
- Brugge: Gistelsesteenweg 294 bus 1, 8200 Sint-Andries
Telefoon: 050 40 52 89 of mail: via-oz@oz.be

DIENSTENCHEQUES IN BLAUW EN ZWART

Sodexo laat weten dat je papieren dienstencheques enkel nog met **zwarte** of **blauwe** inkt mag invullen. Papieren dienstencheques die in een andere kleur ingevuld zijn (bijvoorbeeld in het rood of groen) zal men niet meer aanvaarden bij dienstenondernemingen.

Meer info: www.dienstencheques.be

KLACHTEN@VAPH.BE

Wist je dat het VAPH een **mailadres voor klachten** heeft?

Ben je niet tevreden over de dienstverlening van het VAPH of andere diensten? Vind je dat je te lang op de wachtlijst staat? Voor al je klachten kan je terecht bij de klachtendienst van het VAPH.

Heb je een **klacht over PAB**, dan mag je jouw klacht altijd **doorsturen naar onze helpdesk**.

Mail klachten@vaph.be

LAAT VAN JE HOREN OP WWW.BOL-BUDIV.BE

Vanaf januari 2010 kan je op ons forum berichten plaatsen.

Zo kan je van je laten horen. En met anderen praten over PAB.

Surf naar **www.bol-budiv.be** en klik op 'forum'.

0800 18 811
GROEN NUMMER

**VOOR PERSONEN
 MET EEN BEPERKING IN BRUSSEL**

Woon je in Brussel? Goed nieuws! De stad heeft een nieuw gratis telefoonnummer: 0800 18 811 voor Brusselaars met een beperking.

Je kan dat nummer bellen voor info over jouw beperking. Of is een openbare ruimte niet toegankelijk? Dan mag je ook bellen om je probleem te melden.

De cel Gelijke Kansen van de stad Brussel behandelt de telefoontjes. Het groene nummer is voor de inwoners van Brussel-stad (postnummer 1000), Laken, Haren en Neder-over-Heembeek.

Het telefoonnummer wordt in de toekomst hét aanspreekpunt voor personen met een beperking in Brussel.

Gentbrugge 1 januari 2010

Beste minister van Welzijn

Voor 2010 wensen wij u een gelukkig PAB. Dit jaar vieren we feest, want het PAB bestaat 10 jaar. Vandaag genieten 1.725 personen van een PAB, 5.103 personen wachten op hun budget. Uit cijfers blijkt dat het PAB heel goed werkt. Bijna honderd procent (99,8%) van al het geld dat naar PAB gaat, is goed besteed. Budgethouders beheren hun budget dus prima.

Dankzij het PAB kunnen mensen met een handicap thuis blijven wonen en zelf beslissen over hun eigen leven. Toch is hier en daar verbetering nodig. We doen 10 voorstellen voor een beter PAB.

Ons verlanglijstje voor dit nieuwe PAB-jaar:

1. Zorg dat budgethouders het PAB kunnen **combineren** met alle soorten voorzieningen.
2. Maak de **administratie eenvoudiger** bij het gebruik van het PAB.
3. Laat het **VAPH beter communiceren** met budgethouders en kandidaat-budgethouders.
4. Kandidaat-budgethouders en budgethouders die het moeilijk hebben bij het beheer van hun budget moeten **betere ondersteuning** krijgen.
5. Geef budgethouders meer **boekhoudkundige vrijheid** om hun budget te beheren.
6. Ook minderjarigen, verlengd minderjarigen, mensen met autisme, mensen met een verstandelijke beperking, mensen met een lichtere beperking of mensen met MS moeten kunnen blijven gebruikmaken van het PAB.
7. Alle **extra zorgtaken** die mantelzorgers opnemen voor familieleden met een beperking moet men kunnen blijven betalen met PAB.
8. Zorg voor **hogere budgetcategorieën** voor personen met erg zware beperkingen: tot 60.000 euro per PAB.
9. Los met **100 miljoen euro** de PAB-wachtlust op.
10. Zorgvernieuwing voor de hele gehandicaptensector is de toekomst.
Een PGB is de oplossing.

Onze uitgebreide nieuwjaarswensen kan u lezen op WWW.EENGELUKKIGPAB.BE
We rekenen erop dat u er samen met ons een Gelukkig PAB-jaar van maakt.

Met hartelijke groeten

Viviane Sorée
voorzitster BOL-BUDIV

OPROEP: In 2010 evalueert de minister het PAB. Maar ook BOL-BUDIV zal dit doen. Het PAB loopt goed, maar hier en daar is verbetering nodig. Jouw stem is meer dan welkom. Ben je budgethouder of kandidaat-budgethouder? En heb je een mening over PAB? Kom af en praat met ons.

We nodigen je uit op 20 januari om 14 uur in Gentbrugge.
Inschrijven is wenselijk! Geef ons een seintje op info@bol-budiv.be

WE WENSEN JE EEN GELUKKIG PAB - WWW.EENGELUKKIGPAB.BE

Tips voor budgethouders

Lid worden bij BOL-BUDIV

Elk jaar vragen wij budgethouders om lid te worden van BOL-BUDIV. Dat doen we niet zomaar. Onze leden zijn de rots waarop onze organisatie groeit. Zonder jullie bestaan we niet! Daarom hebben wij voor jullie heel wat voordelen in petto.

Enkele voordelen voor leden

• GRATIS HELPDESK

Bel ons voor raad en advies. De helpdesk is elke werkdag open van 9 tot 12 uur en van 13 tot 17 uur.
Bel **09 324 38 77**
Mail helpdesk@bol-budiv.be

• COACHING*

Raad op maat van je budget! Onze coaches komen **bij jou thuis** en staan je bij voor administratief en financieel beheer van je PAB en PGB.

• ZITDAGEN

Elke drie maanden organiseren wij zitdagen in **jouw streek**. De coach komt naar een kantoor bij jou in de buurt. **Makkelijk en goedkoop:** jij hoeft geen verplaatsingskosten te betalen!

• JOUW BELANGEN

Wij lobbyen **op alle niveaus** om jouw belang als budgethouder te verdedigen: bij de minister, het VAPH, voorzieningen, op je werk of op school. We verbeteren ook de PAB-richtlijnen. Surf voor alle info naar www.eenGelukkigPAB.be.

• NIEUW! PAB-CURSUS

Vanaf september 2010 organiseren we een meerdaagse cursus over PAB. We spitten PAB-onderwerpen tot de bodem uit. Wordt vervolgd!

• GRATIS PUBLICATIES

Infomappen, modelcontracten voor assistentie, ... wij hebben het op onze website! Downloaden en bestellen is gratis voor alle leden.

• NIEUW! FORUM OP WEBSITE

Vanaf 2010 kan je berichten plaatsen op onze website. Surf naar www.bol-budiv.be, klik op 'forum' en laat van je horen!

• ASSISTENTIE

Wij helpen je zoekertjes te plaatsen op www.assistentie.net

***Coaching kost 75 euro per uur en kan je betalen met je PAB. Maak snel een afspraak bij onze helpdesk.**

Extra financiële voordelen bij onze partners

• VFG

Word gratis lid bij VFG en geniet tal van voordelen: gratis nieuwsbrieven, **korting** bij attracties en bij VTB-VAB, rolstoelen aan zee ...

• VERZEKERING

Vanaf januari 2010 kan je bij **Feys, Renard, Bossuyt & Co** een **alomvattende verzekering voor PAB en PGB** afsluiten. Meer

info krijg je bij onze helpdesk.

• SECUREX

Leden krijgen bijzonder gunstige tarieven voor de **arbeidsongevallen-verzekering**.

• T-INTERIM

Krijg bij t-interim de goedkoopste tarieven:

- **brutoloon x 1,81:** indien jij de assistent aanbrengt.
- **brutoloon x 1,89:** indien t-interim voor jou een assistent zoekt.

Bovendien kan je bij t-interim voor

slechts 25 euro een **autoverzekering** nemen voor jou en je assistent.

Je bent al lid voor 50 euro per jaar

- Lidgeld kan je betalen met je PAB of PGB. Je krijgt jaarlijks van het VAPH 50 euro bovenop je budget, speciaal om je lidgeld te betalen.
- Ons rek.nr is 751-2027048-79.
- Meer info?
Bel **09 324 38 77**
helpdesk@bol-budiv.be

Meer voordelen van onze partners: blz. 20 (t-interim) en bladzijde 22 (VFG).

Tips voor budgethouders

ARBEIDSONGEVALLENVERZEKERING

Kreeg je een **factuur** van de arbeidsongevallenverzekering **voor 2010**? Dien de factuur in **bij de kostenstaat van het eerste kwartaal van 2010**. Zelfs al kreeg je de factuur al in december 2009! Het bedrag gaat af van je budget van 2010.

Daarnaast kreeg je een **afrekening of creditnota** voor de arbeidsongevallenverzekering van **2009**. Hoe komt dat?

Begin 2010 berekent het sociaal secretariaat de premie die jij echt verschuldigd was in 2009. Die premie is een percentage van het brutoloon van je assistent in 2009. Maar men kan de premie pas juist berekenen als het jaar voorbij is.

TWEE GEVALLEN:

- 1. Je krijgt geld terug** van de arbeidsongevallenverzekering: je ontvangt een **creditnota**. Je zet het bedrag bij de directe kosten op je kostennota en plaatst er een minteken voor. **Een creditnota boek je in 2010, volgens de datum van de creditnota.**
- 2. Je moet geld bijbetalen:** je krijgt een **factuur**. Je plaatst deze bij de directe kosten op je kostennota. Opgelet! Deze **afrekening boek je in het laatste kwartaal van 2009**, ook al betaal je in 2010. **Het jaar waarop de verzekering slaat**, geeft de doorslag, niet de datum van de factuur.

ASSISTENTIE NODIG?

Zoek je assistentie in jouw streek? BOL-BUDIV helpt je daarbij! Surf naar **www.assistentie.net**. Je kan jouw vacature daar plaatsen. Of bekijk de zoekertjes van persoonlijke assistenten.

WETTELIJKE FEESTDAGEN IN 2010

NIEUWJAAR	VRIJDAG 1 JANUARI
PAASMAANDAG	MAANDAG 5 APRIL
FEEST VAN DE ARBEID	ZATERDAG 1 MEI
O.L.H.HEMELVAART	DONDERDAG 13 MEI
PINKSTERMAANDAG	MAANDAG 24 MEI
NATIONALE FEESTDAG	WOENSDAG 21 JULI
MARIA-TENHEMELOPNEMING	ZONDAG 15 AUGUSTUS
ALLERHEILIGEN	MAANDAG 1 NOVEMBER
WAPENSTILSTAND	DONDERDAG 11 NOVEMBER
KERSTMIS	ZATERDAG 25 DECEMBER

Op zon- en feestdagen mogen assistenten niet werken (uitgezonderd zelfstandigen, dienstboden en bepaalde voorzieningen waar je assistentie inkoopt). Valt een feestdag samen met een zondag, dan moet de feestdag op een andere dag opgenomen worden. In 2010 valt één feestdag op een zondag: **Maria-tenhemelopneming op 15 augustus. Spreek met je assistent(en) af** wanneer zij deze feestdag kunnen opnemen.

Opgelet! Werkt je assistent deeltijds? Dan heeft hij niet altijd recht op de vervangende feestdag. Vraag dit na bij onze helpdesk of bij je sociaal secretariaat.

ten. De website is erg gebruiksvriendelijk. Je kan ook zoeken per streek. **Heb je problemen om een zoekertje te plaatsen? Bel onze helpdesk.**

09 324 38 77

helpdesk@bol-budiv.be

WELKE REISKOSTEN BEWIJS IK?

Budgethouder Thomas gaat met zijn assistent drie dagen naar Londen. Ze reizen met de Eurostar. Ze hebben een kamer geboekt in een hotel in het centrum van Londen. De kamer is volledig aangepast. Er is zelfs een tillift. Welke reiskosten mag Thomas inbrengen voor zijn assistentie?

- De tickets van het openbaar vervoer van de assistent.
- De tickets van de maaltijden van de assistent.
- De helft van de hotelkamer (met een doktersbriefje).

Je kan enkel tickets indienen binnen de werkuren van je assistent, dus binnen de uren van de arbeidsovereenkomst.

VEEL REISPLEZIER!

Tips voor budgethouders

Familie Taverniers getuigt "DANKZIJ COACH VERDUBBELT ONS PAB"

Coach
Gonda

De familie Taverniers, het beste bewijs dat de coaches van BOL-BUDIV goed werk leveren! Dankzij tussenkomst van coach Gonda verdubbelde het budget van Pieter Taverniers (foto). Zijn moeder Brigitte doet het verhaal!

BOL-BUDIV: Hallo! Wie is de persoon met de beperking bij jullie?

Mama Brigitte: Mijn zoon Pieter, een jongen van 21 met syndroom van Down en autisme.

Hoe is jullie gezin samengesteld? Welke taken nemen de gezinsleden op zich bij de assistentie?

Mama Brigitte: Pieter heeft vijf zussen en twee broers. Zijn vader is overleden. Hij woont thuis bij zijn moeder, twee zussen en één broer. Pieter wordt in alles begeleid door zijn familieleden: spelen en sporten (fietsen op de tandem, zwemmen, wandelen, voetballen, schommelen, ...), werkdozen maken, de dieren eten geven en verzorgen, koken en aardappelen schillen, douchen, ...

Wie is jullie coach? Wat doet ze voor jullie?

Mama Brigitte: Onze coach is Gonda Geeroms. Ze heeft ons geholpen bij het opstarten van een PAB (soor-

ten contracten, welke taken zijn voor de assistent wettelijk toegestaan, verzekering, ...). Bij vragen en problemen kunnen we altijd bij haar terecht. Ze komt elke drie maanden op bezoek om de kostenstaat op te maken.

Hoe kwam het dat jullie een te laag budget kregen?

Mama Brigitte: Door een misverstand bij de inschaling: men dacht dat we het budget zouden combineren met semi-internaat, terwijl Pieter naar school gaat en dagelijks om vier uur

naar huis komt. Het budget dat we aanvankelijk kregen was 20.639 euro op jaarbasis.

Hoe wist Gonda dat het budget te laag was? Wat heeft ze daarna gedaan?

Mama Brigitte: Onze coach Gonda keek het inschalingsverslag na. Daaruit bleek dat we een lager bedrag vroegen dan waar Pieter recht op had. Wat een geluk, want ons budget was veel te laag om assistentie te betalen: Pieter heeft de hele dag assistentie nodig. Gonda begeleidde ons om een volledig budget aan te vragen.

Welk budget krijgen jullie nu?

Mama Brigitte: We krijgen nu een volledig budget: 38.329 euro per jaar om aan assistentie te besteden.

Bedankt en veel geluk!

Coaching = raad op maat
Bel de helpdesk voor een afspraak

09 324 38 77
helpdesk@bol-budiv.be

Coaching kost 75 euro per uur.
Je kan dit volledig betalen met je PAB en PGB.

FAMILIE ALS VRIJWILLIGER BIJ VFG

Werk je als vrijwilliger voor familie en heb je een overeenkomst bij VFG? Dan werk je voor VFG en dus niet alleen voor familieleden. Maar geen paniek! Jij kiest zelf of je andere opdrachten aanvaardt. Bovendien biedt VFG jou geen opdrachten, behalve die van jouw eigen voorkeur.
www.vrijwilligersweb.be en www.vfg.be

MAALTIJDCHQUES BIJ T-INTERIM

Vanaf januari 2010 kan je ook bij t-interim maaltijdcheques geven aan je assistenten. Neem contact op met je plaatselijk kantoor van t-interim voor meer info.

www.t-interim.be

Tips voor budgethouders

NIEUW!

ZITDAGEN IN JOUW STREEK

Elke drie maanden organiseert BOL-BUDIV zitdagen in jouw streek. Op zo'n zitdag kan je een afspraak maken met een coach in een kantoor bij jou in de buurt. Makkelijk, dus!

ERVARING TOT JOUW BESCHIKKING

Onze coaches zijn professioneel en ervaren. Ze helpen je met advies op maat. Ze **ondersteunen je bij het financieel en administratief beheer** van jouw budget. Enkele zaken die de coach kan doen:

- assistentie voor jou zoeken
- overleggen met derde partijen
- uurroosters berekenen
- kostenstaten opstellen en controleren

Hun deskundigheid staat tot jouw beschikking!

VOORDELIG VOOR BUDGETHOUDERS

Coaching op maat tegen een voordelig prijsje, daar staan onze zitdagen voor. Je betaalt geen verplaatsingskosten van de coach, want jij gaat zelf bij de coach langs. Zo'n zitdag bespaart jou dus flink wat geld.

Hoeveel kost de afspraak zelf? Een uur coaching is **75 euro**. Dit bedrag kan je **betalen met je PAB**. Laat je niet afschrikken door de prijs. Coaching leidt tot een beter beheer van je budget. **Investeren in coaching is investeren in je PAB**. Coaching levert een administratieve en financiële **meerwaarde voor je PAB**.

Nog niet overtuigd? Lees het verhaal van de familie Taverniers (p. 9).

BELANGRIJK!

- Enkel voor PAB-budgethouders.
- Alleen op afspraak.
- Vergeet je documenten niet! Breng alle papieren en formulieren die van belang zijn voor jouw dossier, kostenstaat of specifieke vraag. Anders kan de coach jou niet verder helpen!

DE EERSTE KEER?

Heb je nog nooit een coach gehad? Dat is zeker geen probleem! De zitdag is voor jou dan een eerste kennismaking met onze coaches.

Maak gerust een afspraak voor de zitdag naar jouw keuze.

BEL DE HELPDESK

Heb je nog vragen? Onze medewerkers helpen je graag verder.

De helpdesk is elke werkdag open van 9 tot 12 uur en van 13 tot 17 uur.

✉ helpdesk@bol-budiv.be

📞 09 324 38 77

JANUARI EN APRIL

Hier vind je onze zitdagen. Past er een dag voor jou? Bel dan de helpdesk om een uur vast te leggen.

Zitdagen West-Vlaanderen in Roeselare

- 28 JANUARI
- 27 APRIL

Telkens van 9 tot 17 uur met coach Annelies

Annelies

Zitdagen Oost-Vlaanderen in Gentbrugge

- 28 JANUARI
- 29 APRIL

Van 9 tot 17 uur met coach Gonda.

Gonda

Zitdagen Vlaams-Brabant in Vilvoorde

- 28 JANUARI
- 29 APRIL

Telkens van 9 tot 17 uur met coach Hilde.

Hilde

Zitdagen Antwerpen in Luchtbal

- 28 JANUARI
- 29 APRIL

Telkens van 9 tot 17 uur met coach Sabine.

Sabine

Zitdagen Limburg in Hasselt

- 29 JANUARI
- 29 APRIL

Telkens van 9 tot 17 uur met coach Julie.

Julie

Vragen over PAB of PGB?
Bel de helpdesk op 09 324 38 77
helpdesk@bol-budiv.be

De helpdesk is gratis voor leden!

IN ZEE MET INDEPENDENT LIVING INSTITUTE

In december 2009 tekende het Expertisecentrum Onafhankelijk Leven een overeenkomst met het Independent Living Institute (ILI) van Adolf Ratzka.

In de vorige nieuwsbrief vertelden we dat Ratzka ons kantoor bezocht. Medewerker Juliska Van Hauwermeiren bracht op haar beurt een bezoek aan Zweden. Dat leverde een overeenkomst op om samen te werken. We willen leren van Zweden. Want wat blijkt? Veel meer Zweden werken met een eigen assistentiebudget. Een eigen budget voor assistentie is daar sterk ingeburgerd. Ook de Zweedse voorzieningen hebben zich eraan aangepast.

Wist je dat?

- Persoonlijke Assistentie is **sinds 1994 een recht** in Zweden.
- Je budget voor ondersteuning in Zweden wordt berekend **op basis van het aantal uren dat je toegekend krijgt**. Twee mensen met dezelfde beperking hebben niet noodzakelijk hetzelfde aantal uren. Dat hangt af van hun activiteiten. Ben je zeer druk bezig, dan krijg je meer uren.
- In Zweden is er een vast tarief van ongeveer **25 euro per uur assistentie**. Dit bedrag vermenigvuldig je met je aantal uren ondersteuning. Zo kom je tot je budget. Daarmee moet je alle kosten betalen.
- In Zweden kan je je eigen assistent in dienst nemen zonder dat je de juridische en administratieve lasten hebt van een werkgever. Als je met een **coöperatieve** werkt, verlies je geen zeggenschap over wie je assistent is, wat die doet en hoe die dat doet.
- Vorig jaar werkten **in Nederland al 108.992 mensen** met een persoonsgebonden budget (PGB). In totaal spendeert Nederland een bedrag van 2.280,8 miljoen euro aan PGB. Het PGB begon er in 1989 met een experiment van 300 mensen.
- In Nederland bestaan er **drie soorten PGB**. Er was ook een experiment bij geestelijke gezondheidszorg.

Meer weten? In de nieuwsbrief van het Expertisecentrum verscheen een artikel over Zweden. In de nieuwsbrief van januari verschijnt een artikel over Nederland.

Surftip: www.onafhankelijkleven.be

DAG VAN HET PGB

4 november 2009: Dag van het PGB in Nederland. Het Expertisecentrum was erbij. Op foto: **Aline Saers** (Per Saldo, NL).

GEZOCHT: MEDEWERKERS VOOR ONDERZOEK PAB

De Universiteit Gent onderzoekt Kwaliteit van Bestaan bij mensen met een PAB. We willen weten hoe budgethouders hun eigen leven ervaren sinds ze

een PAB hebben. Om dit onderzoek goed uit te voeren, hebben we jou nodig. Jij bent namelijk de budgethouder over wie het gaat!

Doe mee aan het onderzoek!

- Wil je deelnemen aan het onderzoek en jouw ervaringen en kennis delen?
- Wil je zelf graag als interviewer aan de slag in dit onderzoek?

Neem dan zeker contact op met de onderzoekster, Linde Moonen.

Contact

Universiteit Gent - Vakgroep Orthopedagogiek
H. Dunantlaan 2, 9000 Gent

Linde Moonen, onderzoekster
Telefoon: 09 395.99.38
Linde.Moonen@UGent.be

Interview met PAB-wachtende Marie-Line Meert (53)

**“Ik wil geen betutteling,
maar een eigen leven”**

We ontmoeten Marie-Line in Ter Duinen, een rust- en vakantieverblijf aan zee. Marie-Line gaat er tweemaal per jaar, om krachten op te doen. We installeren ons in haar kamer en Marie-Line steekt van wal: ‘Ik wens dit interview op te

dragen aan een twintiger met dezelfde aandoening als ik. Hij wordt vandaag zeven uur lang geopereerd. Via deze weg wil ik hem moed inspreken. Ik wil hem steunen, sterken, stimuleren.” Een interview met een onafhankelijke, warme vrouw boordevol strijd lust!

Dag Marie-line, kan je jezelf voorstellen aan de lezers?

Marie-Line: "Mijn naam is Marie-Line Meert en met mijn 53 jaar heb ik een berg levenswijsheid verzameld. Ik heb een PAB aangevraagd omdat ik lijd aan neurofibromatose type 2, kortweg NF2. In mensentaal zijn dat goedaardige tumoren die zich op alle zenuwen in mijn lichaam nestelen. Hierdoor ben ik doof geworden, zijn mijn gelaatsspieren verlamd, kan ik bijna niet meer stappen en gaat ook mijn zicht geleidelijk achteruit."

Hoe ga je om met je aandoening?

Marie-Line: "Ik kreeg NF2 op mijn 21ste, meer dan dertig jaar geleden. Er is niet veel aan te doen, want de dokters weigeren om te investeren in deze zeldzame ziekte. In Vlaanderen zijn we slechts met vijf andere NF2'ers. Een te kleine doelgroep om veel tijd en middelen aan te besteden. De enige remedie is om de zoveel tijd opereren, als de tumoren groot genoeg zijn om ze te verwijderen."

Wat zijn de moeilijkheden aan NF2?

Marie-Line: "Ik moet geregeld op controle in Leuven, de onderzoeken en operaties kosten handenvol geld. Maar het voornaamste is dat NF2 onvoldoende bekend is: het is niet zoals pakweg MS of ALS. De overheid weet niet hoe ernstig mijn situatie is. Er is geen enkel inschalingsverslag dat mijn situatie correct weergeeft. Door NF2 heb ik leren vechten vanaf mijn 21ste: door mijn aandoening lieten mensen me vallen als een baksteen omdat ze het emotioneel niet aankonden. Ik heb nooit anders gekend dan chaos, onzekerheid. Tot op het moment dat ik mijn hoofd moet buigen voor mijn tumoren zal ik daarom blijven vechten voor een erkenning als NF2-doelgroep. Er is namelijk niets pijnlijkers dan voor de zoveelste keer een brief van het VAPH te krijgen met als boodschap: 'Beste, u behoort niet tot de prioritaire doelgroep.'"

"Ik aanvaard mijn aandoening. Hierdoor heb ik geen frustraties. Maar ik eis wel erkenning"

Hoe bitter smaakt die afwijzing?

Marie-Line: "Ik ben niet volledig blind en ik kan nog een klein beetje stappen, dus is er zogenaamd niets aan de hand. Maar het moeilijke aan mijn aandoening is dat het een combinatie van aandoeningen is: ik ben doof, bijna blind en kan bijna niet meer stappen. Ik moet ook regelmatig onder het mes. Ik heb moeten leren liplezen, opnieuw leren stappen. Ik moet levenslang strijd leveren: dat staat in geen enkel inschalingsverslag."

In welke zin heeft jouw aandoening je leven veranderd?

Marie-Line: "Sinds mijn 21ste zijn al mijn plannen gemotiveerd door NF2, het PAB en een betere positie op de wachtlijst. Daarnaast heb ik nooit willen trouwen of kinderen krijgen: hoewel ikzelf de aandoening kreeg door een spontane mutatie van mijn genen en NF2 dus niet geërfd heb van mijn ouders, had ik als NF2'er zelf 50 procent kans om mijn aandoening aan mijn kinderen door te geven. Mijn keuze was rationeel

als prille twintiger: ik zou geen man nemen, geen kinderen. Hierdoor heb ik een gezinsleven gemist en de geborgenheid die daarmee meegaat. Mijn situatie is gewoon te zwaar. Niemand zou in staat zijn om de emotionele toestanden aan te kunnen."

Je schrijft graag en vaak. Zo schrijf je ook limericks?

Marie-Line: "Ja, schrijven is voor mij een uitingsvorm. Mijn aandoening isoleert me, maar door te schrijven probeer ik me open te stellen voor anderen. Ik werk veel met de computer, correspondeer met anderen. Zo voel ik me verbonden. Ik ben nooit alleen. Dat maakt me positief, want NF2 is een vreselijke ziekte. 'Straffen toebak' (lacht)."

Waar haal jij je vechtlust vandaan?

Marie-Line: "Ik heb de gave om te leren omgaan met mijn beperkingen. Ik lever geen strijd met mijn aandoening: ik heb het altijd aanvaard, ook al was ik slechts 21 jaar toen ik NF2 kreeg. Ik heb mijn ziekte geïntegreerd in mijn leven. Hierdoor heb ik geen frustraties. Ik ben niet kwaad op dokters, op God, op andere mensen. Mijn aandoening heeft me zelfs opengesteld, begripvoller gemaakt. Hier in Ter Duinen maak ik direct vrienden, omdat ik hen begrijp."

Wat vind je van het PAB?

Marie-Line: "Het PAB is een prachtig systeem in theorie. Maar in de praktijk is er zoveel mis mee. Ik ben gelukkig voor zij die een PAB hebben, maar het is discriminerend voor zij die er geen krijgen en er toch recht op hebben. Er is dringend bijsturing nodig. Gelukkig ben ik erg strijdbaar. Niet alleen voor mezelf, maar ook voor alle mensen die na mij komen en beroep willen doen op het PAB. Tegen de tijd dat wij namelijk ooit tot de prioritaire doelgroep behoren hebben we alleen nog een assistent

nodig om een bloempot op ons graf te zetten met Allerheiligen.”

Je hebt een PAB aangevraagd in 2005, vier jaar geleden. Kan je het wachten onder woorden brengen?

Marie-Line: “Voor mij is wachten op een PAB vergelijkbaar met een uitgehongerde man die voor een etalage met patisseriegebakjes staat. Men vraagt de man: “Wat heb je het liefst? Aardbeientaart, flan of kriekegebak?”. Als de man dan ‘kriekegebak’ antwoordt, zegt men: ‘Prima, dat is genoteerd’. Waarna de man likkebaardend voor de etalage blijft wachten en sterft van de honger. Dat is mentale wreedheid. Ik wil duidelijkheid, Ik heb genoeg van die valse hoop.”

Je hebt ook een proces aangespannen tegen de overheid?

Marie-Line: “Ik ben een vechter, een doorzetter. Ik heb een proces aangespannen tegen de Sociale Zekerheid omdat ze me te laag ingeschaald hadden. Ik heb dat proces ook gewonnen. Hierdoor zit ik nu federaal in categorie vier, maar voor het VAPH blijf ik in categorie drie zitten. Eén land, twee verschillende inschalingen. Voor mij is dat absurd. Moet ik nu ook nog een proces voeren tegen het VAPH? Of moet ik nu naar Europa om mijn rechten als mens af te dwingen? Ik weet het niet, maar ik heb ze wel allemaal nog op een rijtje: ik ben Marie-Line Meert, één persoon in één land en ik wil mijn rechten. Niet alleen voor mezelf, maar ook voor degenen die na mij komen. Ik wil geen categorie 5, ik wil vooral erkenning en zorg op maat.”

Ben je soms kwaad op de overheid?

Marie-Line: “Ik ben niet kwaad op het beleid of de politici. Ik heb niks tegen minister Vandeurzen, maar hij is nu al de vierde minister van Welzijn op rij en altijd veranderen de spelregels. Ik zal blijven vechten, ministers het vuur aan de schenen leggen. Ik geloof namelijk dat ze

het daadwerkelijk kunnen oplossen en het is mijn levensdoel om hen daaraan te herinneren. Ik blijf de fakkel brandend houden.”

“Mijn vechtlust heeft mijn leven gered”

Wat zijn jouw drie goede eigenschappen?

Marie-Line: “In de eerste plaats mijn strijdbaarheid: ik blijf vooruitkijken, zelfs al heb ik mijn tegenslagen. Mijn vechtlust heeft mijn leven gered. Daarnaast ben ik levenslustig en geloof ik in mijn medemens. En ‘last but not least’: ik neem mezelf niet te au sérieux: ik ben wie ik ben en ik gun iedereen het licht in de ogen. Zo misgun ik niemand een PAB, want iedere persoon met een beperking verdient een PAB! Als je nadenkt, gun je iedere medemens het beste.”

Wat is er belangrijk in jouw leven?

Marie-Line: “Mijn familie heeft een centrale plaats. Daarnaast vind ik het belangrijk dat ik zelf baas ben over mijn eigen leven. Niemand moet mijn persoonlijkheid uitschakelen.”

Heb je raad voor de lezers van deze nieuwsbrief?

Marie-Line: “Ik ben geen sukkelaar en jullie ook niet. Wij zijn geen vogel voor de kat, we hebben gewoon een duwtje in de rug nodig om onze eigen mogelijkheden te ontwikkelen. Dat kan dankzij het PAB. Wij willen niet naar een instelling waar je betutteld wordt, wij willen gewoon een eigen leven opdat anderen ons zien als een persoon die de moeite waard is. Wij zijn zoals iedereen en wij willen zorg op maat om een menswaardig leven te leiden. Wij zijn geen profiteurs, we laten ons niet wegmoffelen onder de deurmat. Wij allen, NF2'ers en alle andere personen met een beperking, wij zijn sterke persoonlijkheden met strijd lust en zelfdiscipline.”

Hoe sta jij tegenover BOL-BUDIV?

Marie-Line: “Ik kende jullie vereniging vier jaar geleden al, maar ik hield bewust afstand want ik vond de organisatie te negatief tegenover het beleid. Maar sinds de campagne ‘100 miljoen voor PAB’ begon ik anders te denken: toen begreep ik de standpunten van BOL-BUDIV. En de medewerkers zijn allemaal fatsoenlijke mensen (*lacht*). Ondertussen ben ik zelfs een fier redactielid geworden van BOL-BUDIV. Eentje met een eigen mening weliswaar, want ik laat me voor geen enkele kar spannen!”

Hoe zie jij de toekomst?

Marie-Line: “In maart moet ik op controle naar het ziekenhuis. Ik hoop dat de tumor ‘zijn manieren houdt’ en dat hij niet te veel gegroeid zal zijn. Ik heb geen idee in welke toestand ik zal verkeren. Maar ik blijf vechten voor de erkenning van mijn aandoening. Ik zou graag nog zo lang leven, ondanks dat ik het moeilijk heb, want ik hou zo veel van het leven.”

Hartelijk bedankt voor dit gesprek, Marie-Line!

ID-kaart

Marie-Line Meert

Leeftijd: 53 jaar

Burgerlijke staat: Ongehuwd.

Woonplaats: Waasmunster

Houdt van: schrijven en andere mensen een hart onder de riem steken

Is één van de 6 NF2'ers in Vlaanderen.

Sta jij zelf ook op de wachtlijst? Wil jij ook getuigen?

Wij zoeken boegbeelden en getuigen. Bel vandaag nog naar de helpdesk van BOL-BUDIV. Telefoon: 09 324 38 77

OVERSCHRIJD JE BUDGET NIET IN 2010

Het PGB-budget berekent men per jaar. Maar in 2009 startten de budgethouders pas in april. Het jaar was toen al één vierde voorbij. Het VAPH liet daarom weten dat budgethouders met drie vierden van hun jaarbudget aan de slag konden.

In september 2009 gingen de laatste budgethouders van start. Velen van hen hebben ook drie vierden van hun jaarbudget opgebruikt. In verhouding moesten zij minder jaarbudget krijgen. Het VAPH heeft dit te laat gezien en aanvaardt uitzonderlijk deze overschrijding.

Opgelet als je in 2009 meer uitgegeven hebt dan op basis van je startdatum was berekend. Zorg dat je in 2010 jouw jaarbudget niet overschrijdt. Heb je in 2009 een contract onderhandeld met een voorziening, zorg er dan voor dat je toekomt met je budget van 2010 om de voorziening tijdens een heel jaar in te schakelen in

plaats van enkele maanden (zoals in 2009 gebeurde).

Neem contact op met ons! Onze PGB-coaches zijn opgeleid om zulke contracten uit te pluizen. Zij kunnen ook onderhandelen met voorzieningen.

RICHTLIJN OVER VERVOER

De meerkost van vervoer valt nu onder **directe kosten**. Niet meer bij indirecte kosten. PGB-budgethouders zullen dus meer dan 5% van hun budget aan meerkost kunnen besteden.

Opgelet: PGB'ers kunnen hun vervoer **niet meer met dienstencheques** betalen.

PGB-BUDGETHOUDER VRAAGT HOE WERKT HET EXPERTENCOMITÉ?

Als PGB-budgethouder ervaren wij de knelpunten en mogelijkheden, maar ik weet niet hoe we die kenbaar kunnen maken aan het expertencomité. Zitten er budgethouders in het expertencomité?

Viviane Sorée is de voorzitter van het expertencomité. Zij is niet alleen ook onze voorzitster, maar een zeer ervaren PAB-budgethouder. Mevrouw Sorée stond aan de wieg van het PGB. Ook **Elke Decruynaere** van het Expertisecentrum neemt deel. Deze experts vertegenwoordigen organisaties van en voor personen met een beperking. Er zijn ook vertegenwoordigers van voorzieningen en MDT's bij.

Het comité bespreekt **vragen van budgethouders**. Maar persoonlijke dossiers en de administratie van het PGB komen niet ter tafel.

Wat bespreekt men wel? Wat je wel en niet met je PGB mag, hoe de budgetten berekend worden, hoe de monitoring gebeurt, wat de wetenschappers onderzoeken.... Op de vergadering **debatteren de experts** op het scherp van de snee.

Nadat het experiment afloopt in december 2010, moet het PGB een middel worden waar iedere persoon met een beperking beroep op kan doen. Net zoals het PAB nu. Na 2010 is het daarom een goed idee dat **ook PGB'ers zouden zetelen in**

dit comité.

Jouw ervaring als PGB-budgethouder is **doorslaggevend**. In het experiment vraagt men daarom ook tweemaal hoe jij alles ervaart. De eerste **bevraging** gebeurde voordat je een budget kreeg. De tweede bevraging staat gepland voor de komende lente (2010). Hét moment waarop de deelnemers hun stem kunnen laten horen.

Al je ervaringen, suggesties en opmerkingen kan je ook doorgeven aan je PGB-coach of de helpdesk-medewerkers. We bundelen alle opmerkingen en brengen deze bij de PGB-cel of op de agenda van het expertencomité.

Spoel het PGB niet met het badwater weg

Dolblij waren we met het PGB-experiment. Hoewel het decreet PGB al in 2001 gestemd werd door het parlement, bleef de uitvoering dode letter. Dankzij lobbywerk slaagden we erin om het PGB nieuw leven in te blazen. In 2008 ging het experiment uiteindelijk van start.

Waarom vindt BOL-BUDIV het PGB zo belangrijk? Iedereen krijgt een persoonlijk budget, op maat van zijn behoefte aan assistentie. Hoe zwaarder je beperking, hoe groter je budget. En vooral: je beslist zelf wat je met dit budget doet. Gebruik je het om zelf assistenten mee aan te werven, koop je diensten in of combineer je beide mogelijkheden? De keuze is aan jou.

VOORTRAJECT MET 200

In september 2008 startten 200 mensen in het experiment. Maar pas in april 2009 kregen de mensen hun budget. Eerst was er het voortraject met de inschaling, daarna de vraagverduidelijking. Dat laatste betekent dat mensen moesten nadenken over wat ze met hun PGB wilden doen. Eind april 2009 kwam de brief met de omvang van het toegekende budget. Tot oktober 2009 mochten de deelnemers opstarten. Nadat men het eerste contract opstuurde, kon men starten. Slechts 138 mensen deden dat. Wetenschappers, die het experiment begeleiden, onderzoeken nu waarom mensen afhaakten. Ze vergelijken de ervaringen van de PGB-gebruikers met die van mensen zonder een PGB.

AFHAKERS ONDERWEG

Dat 62 mensen onderweg afhaakten is alvast een teken aan de wand. Het PGB-experiment loopt niet zoals zou moeten. BOL-BUDIV hielp 21 mensen bij hun vraagverduidelijking. We stootten op volgende problemen: overbevraging, te lang wachten, geen zicht op de inschaling en zeer veel on-

Mensen willen zelf kiezen hoe ze hun assistentie inkopen:

Als werkgever van hun eigen assistenten of als klant bij een voorziening.

duidelijkheid. Mensen werden in een halfjaar door drie verschillende diensten 'onderzocht' en waren de vele vragenlijsten snel beu.

Het lange wachten op het budget zorgde ook voor wrevel. Bovendien bleef het tot mei onduidelijk wat men met zijn budget zou mogen

doen. Het was evenmin geweten wat er zou gebeuren met het resultaat van de vraagverduidelijking. Mensen kregen ook geen zicht op hun eigen inschalingresultaten. Uit een eerste analyse blijkt dat mensen tevreden waren over de vraagverduidelijking, hoewel ongeveer 40 mensen in de eerste maanden afhaakten.

Een tweede groep haakte af tussen april 2009 en oktober 2009. Toen bleek wat mensen in ruil konden krijgen voor hun budget. Voor sommigen was dat een teleurstelling.

KNELPUNTEN

BOL-BUDIV coachte een dertigtal mensen bij de opstart van hun PGB. We botsten daarbij op de volgende knelpunten: de prijzen van sommige voorzieningen liggen veel te hoog.

Sommige voorzieningen weigeren ook mensen met een PGB.

Over de moeilijkheden met de budgethoogte, de prijsbepaling en de inschaling schreven we ook al in de nieuwsbrief van juli 2009.

Men bepaalde de budgetten op basis van de kostprijsberekening van zorggradatie. Bovendien moest het totale budget onder de 4 miljoen euro blijven. Dit zorgde voor een vertekening van de budgetten. De PGB's zijn geen weerspiegeling van de persoonlijke behoeftes aan ondersteuning.

EN... START!

Intussen zijn de PGB-budgethouders volop bezig. Opvallend: veel mensen gebruiken het budget om een combinatie te maken. Een deel van hun budget gebruiken ze als PAB om hun eigen assistent te werk te stellen. Met een ander deel kopen ze diensten in. Dat bewijst dat de vraag naar een PGB terecht was.

VEEL ADMINISTRATIE

Maar het PGB loopt niet van een leien dakje. De deelnemers moeten elke drie maanden laten weten hoe ze hun budget gebruiken en waarom. Deze manier van werken is wiesdes,

**MENSEN
HAAKTEN AF DOOR
ONDUIDELIJKHEID EN
TE LAGE BUDGETTEN**

want het gaat om een experiment waaruit politici willen leren. Maar voor de deelnemers wordt het soms een beetje veel: elke drie maanden moeten ze ook een voorschot aanvragen en een kostenstaat indienen. De administratieve last is zeer zwaar.

VLOTTE DIENSTVERLENING

Gelukkig ondersteunt BOL-BUDIV de PGB-deelnemers voor administratie. We proberen een vlotte dienstverlening te waarborgen. Dat is niet makkelijk met richtlijnen die altijd veranderen, beperkte middelen en veel onduidelijkheid. Veel van onze vragen aan het VAPH blijven ook onbeantwoord. En zo komen we op het grootste knelpunt van het experiment.

GEBREKKIG KADER

De uitvoering dreigt spaak te lopen omdat de uitwerking, opvolging en voorbereiding van het experiment op de schouders van VAPH-medewerkers terechtkwamen die daar geen tijd voor hadden. Het gebrek aan tijd en middelen legt nu een hypotheek op het experiment. Zo verliezen de voorzieningen hun vertrouwen in het PGB, omdat ze nog geen euro uitbetaald kregen voor de zorg die zij verlenen via het trekkingsrecht (voor-

ER IS GEEN REDEN OM PGB AF TE VOEREN. WE MOETEN NADENKEN OVER DE TOEKOMST

zieningen kunnen cash ofwel rechtstreeks via het VAPH betaald worden, dat laatste heet

trekkingsrecht). Doordat het aantal deelnemers beperkt is, ontstaan er ook geen nieuwe initiatieven.

DE TOEKOMST

BOL-BUDIV betreurt dat het experiment zo loopt. Maar dat is geen reden om het PGB af te voeren. Wel om na te denken over het vervolg. Pas als er meer mensen met een PGB werken zullen voorzieningen zich ook anders organiseren. Er is een betere omkadering nodig, minder administratie en tot slot ook een andere budgetberekening. ■

De Zorg op zijn kop Vorming voor profs

Het PGB zal een revolutie in de zorg veroorzaken. In de toekomst zullen niet meer de voorzieningen middelen krijgen, wel de personen die zorg inkopen. Hoe leren we mensen keuzes maken? Hoe 'detecteer' je een vraag? Wat is PAB? Wat is het PGB? Hoe moeten profs ermee omgaan?

VOOR WIE?

Iedereen die personen met een beperking ondersteunt.

WANNEER?

Dinsdagen 12 en 19 januari 2010.

De cursus start om 9.15 uur en eindigt om 16.30 uur.

WAAR?

Vredeshuis, Sint-Margrietstraat 9, 9000 Gent.

PRIJS?

130 euro voor de reeks.

BEGELEIDING?

Sofie Sergeant (Handicum)
en Naomi Apers (BOL-BUDIV)

INSCHRIJVEN?

Surf naar www.bol-budiv.be/vorming/professionelen

MEER INFO?

Bel 09 324 38 77 of mail naomi@bol-budiv.be

BOL-BUDIV in samenwerking met Handicum.

meer info:
056 35 85 85

Onze traplift Uw comfort

Gratis en vrijblijvende offerte
Korte leveringstermijn (vanaf 1 week)
Dienst na verkoop (24u/24)
Gratis subsidieadvies
Conform wetgeving
Diverse afwerkingen
Batterijvoeding

 Comfortlift
coopman®

NV Coopman Liften
Heirweg 123 | B-8520 Kuurne
T 056 35 85 85 | F 056 35 58 65
comfortlift@coopman.be | www.coopman.be

Freedom Drive 2009 in Straatsburg

De Freedom Drive is een campagne van het European Network on Independent Living (ENIL). Sinds 2003 komen personen met een beperking, activisten en aanhangers uit heel Europa samen om het recht op een onafhankelijk leven te verdedigen. Het doel: gelijke rechten voor mensen met een handicap.

BOL-BUDIV en het Expertisecentrum stuurden **Armando en Nadia** naar de Freedom Drive van 14 tot 19 september. Met Jos, Cor, Juliska, Marijke, Hannelore, Viviane, Elke, Nele en Michel was de Belgische delegatie voltallig.

Maandag kwamen de Freedom-Drivers uit heel Europa samen voor een conferentie en workshops over "Onafhankelijk leven". **Jos Huys gaf een lezing** over directe financiering voor personen met een handicap.

We ontmoetten Europese **parlementairen Frieda Brepoels, Bart Staes (foto) en Dirk Sterckx**. We vroegen hen om het **ENIL-manifest** te helpen verwezenlijken. Al onze eisen lees je hiernaast in het kader.

Ontvangst in het parlement.

We gaven een stand van zaken over onafhankelijk leven in elk land. Onze eisen werden besproken. Als slot kreeg de voorzitter van het Europees parlement het ENIL-manifest.

HET ENIL-MANIFEST - ONZE VRAGENBUNDEL

1. We roepen Europa op om **Onafhankelijk Leven** te verzekeren voor mensen met een handicap. Dat staat ook in belangrijke teksten, zoals de VN Conventie van de Rechten voor mensen met een handicap.
2. We moedigen Europa aan om diensten die uitgaan van gemeenschappen te ondersteunen. Zo bereiken we een **leven zonder instituten**.
3. Een dienst met **persoonlijke assistentie is een mensenrecht**. Een voorwaarde voor een onafhankelijk leven.
4. Wij willen **mobiel** zijn, zoals anderen. Diensten voor persoonlijke assistentie moeten ons volgen. Ze moeten ons niet vastzetten.
5. 5% van het Europees geld voor ontwikkeling moet gaan naar **onafhankelijk leven in ontwikkelingslanden**.
6. Europa moet de **VN-conventie voor de Rechten van mensen met een handicap** helemaal goedkeuren. Een Europese wet moet onafhankelijk leven ondersteunen. Alle Europese landen moeten hun wetten ook aanpassen.
7. Er moet een **richtlijn** komen voor de rechten van mensen met een handicap in Europa.
8. Mensen met een handicap moeten **betrokken worden bij alle beslissingen**. Niets over ons, zonder ons!

Woensdag was er een **tocht in Straatsburg**. We trokken in stoet naar het Europees parlement.

En hoe luidt de toekomst? We willen **nog nauwer samenwerken met alle landen in Europa**. Enkel zo kunnen we ons Europees netwerk verstevigen.

Beste helpdesk,

In de vorige nieuwsbrief riepen jullie mensen op om aan minister Vandeurzen te vragen om te mogen deelnemen aan het PGB-experiment. De minister wees mijn vraag af, hoewel ik al kandidaat was bij het begin van het experiment. Zijn er mensen die wel mogen meedoen?

Alle deelnemers van het PGB-experiment krijgen na het experiment **zorggarantie***. Geldt dat ook voor mensen die geen deelnemer, maar wel kandidaat zijn?

Daarnaast pleiten jullie voor hogere budgetten. Dat kan voor mij alléén als de wachtlijst is afgebouwd. Anders blijven wachtenden in de kou. Ik sta al op de wachtlijst van oktober 2000. De budgethoudersvereniging moet ook voor deze mensen opkomen. De wachtlijst kan men alleen afbouwen als de overheid meer middelen geeft. Men moet de budgetten ook toekennen op basis van de inschrijvingsdatum, niet op basis van de zorgcategorie.

Koenraad Lecluyse
Kandidaat-budgethouder

Beste mijnheer Lecluyse,

Hartelijk dank voor uw reactie. Voor BOL-BUDIV is het heel belangrijk wat er bij onze leden leeft. Al tientallen mensen vroegen met onze modelbrief een PGB aan. Maar tot nu heeft niemand een 'ja' gekregen van de minister. De zorggarantie geldt jammer genoeg enkel voor de deelnemers van het experiment.

*We hebben lang getwijfeld over de hogere budgetcategorieën, omdat we de wachtlijsten niet in de hand willen werken. Maar omdat aan het PAB zelf ook heel wat te verbeteren valt, willen wij **hogere budgetcategorieën**.*

*Opgelet, het is geen 'of-of-verhaal': wij komen op voor de **belangen van budgethouders, maar ook voor de kandidaat-budgethouders**. Het is onze taak om voor de wachtenden op te komen en schrijnende toestanden aan te kaarten. Het kan zo niet langer. Daarom plannen we in het voorjaar een nieuwe **campagne tegen de wachtlijsten**. Hopelijk kunnen we daarbij ook op uw steun rekenen!*

Ook is er binnenkort een evaluatie

van het PAB. Wij vragen daarbij aan het VAPH:

- **Meer middelen** voor een dienstverlening voor wachtenden.
- Het VAPH moet **duidelijk vertellen** aan iemand op de wachtlijst waar hij of zij aan toe is.
- De deskundigencommissie moet haar **beslissingen motiveren**.
- De inschaling is belangrijk. De **MDT's** moeten beter opgeleid worden.
- Elke wachtende moet een **contactpersoon** krijgen aan wie hij vragen kan stellen.
- Kandidaat-budgethouders moeten **meer info** krijgen over budgethoudersverenigingen, om betere ondersteuning te krijgen.
- Als je een tweede keer PAB aanvraagt door omstandigheden, moet de **eerste aanvraagdatum** van je PAB blijven gelden.

Wij doen er alles aan om deze punten te verwezenlijken. Zo kunnen we de leefomstandigheden voor ALLE personen met een beperking verbeteren.

***Zorggarantie:** PGB-budgethouders blijven ook na het experiment budget krijgen voor assistentie.

**Zit je zelf met een vraag? Klim in je pen of bel ons op!
Helpdesk: T - 09/324 38 77 - helpdesk@bol-budiv.be**

Dankjewel, steungevers!

Ook in 2009 mochten we giften verwelkomen van milde schenkers. We willen hier de service clubs in de bloemetjes zetten. Op het moment van publicatie verwachtten ook nog een gift van **Rotary Maldegem** en **NVSG**. In naam van alle leden van BOL-BUDIV hartelijk dank voor alle steun! **Rotary Aalter** en **NVSG** staan hiernaast niet vermeld, maar willen we extra bedanken. Met hun bijdrage van 2.500 en 25.000 euro aan het project 'Quality of Life' kan de **universiteit van Gent** de kwaliteit van bestaan bij PAB onderzoeken. Ook in 2010 zullen we alle steun kunnen gebruiken.

Een uiteenzetting voor jouw club?

Dat kan! Mail marleen.vermeiren@bol-budiv.be

Giften van clubs in 2009

Rotary Tessenderlo	500 euro
Rotary Antwerpen-Mortsel	500 euro
Rotary Gent Noord	1.450 euro
Rotary Eeklo	1.000 euro
Zonta Gent II	500 euro
Rotary Gent-Haven	500 euro
Rotary Sint-Jan-In-Eremo	500 euro
Rotary Izegem	2.500 euro
aangevuld met gift NVSG	2.500 euro
Rotary Gent-Gand	500 euro
Fifty One Ladies Meetjesland	5.000 euro

DE GOUDEN RAAD VAN ONZE PARTNERS

Gratis aanvullende autoverzekering voor jou en je assistent

Doet je assistent verplaatsingen voor jouw rekening? Misschien doet hij jouw boodschappen? Of brengt hij je ergens naartoe? Met zijn auto of met jouw auto.

Voor dienstverplaatsingen kan je als budgethouder je auto extra verzekeren via t-interim (indien je assistent via t-interim voor jou werkt). Deze verzekering dekt alle stoffelijke schade voor een maximumbedrag van 12.500 euro. Deze verzekering is aanvullend bovenop jouw autoverzekering. Dat wil zeggen dat jouw aanvullende verzekering pas tussenbeide komt als er voor de auto geen omniumverzekering loopt.

Normaal kost de verzekering 25 euro, maar **voor leden van BOL-BUDIV** is ze **gratis**. Wat moet je doen?

Vraag bij jouw kantoor van t-interim een document om aan te geven welke auto jij voor verplaatsingen gebruikt. De nummerplaat en je handtekening volstaan. Onze medewerkers geven je gegevens door aan de verzekeringsmaatschappij. Vanaf dan ben je voor alle verplaatsingen met je assistent een jaar gratis verzekerd.

Opgelet! Je kan max. twee nummerplaten per budgethouder doorgeven. Bovendien moet de assistent minstens 13 uur per week tewerkgesteld zijn bij jou.

Wat te doen bij een ongeval?

Laat je schade vaststellen door de politie of zorg voor een getuigenverklaring. Is dit niet mogelijk, dan doe je de volgende werkdag een aangifte bij de politie. Licht t-interim in en lever het bewijs dat het schadegeval het gevolg is van een dienstverplaatsing: uit jouw contract moet blijken dat het ongeval tijdens de werkuren van de assistent gebeurde. Vul een aangifteformulier in en stuur ook dat op naar t-interim.

Meer info? Contacteer jouw plaatselijke PAB-specialist!

West-Vlaanderen: Svea Seymourtier, T: 051-40 41 16

Antwerpen: Solange De Locht, T: 014-42 27 31

Oost-Vlaanderen: Debbie De Langhe, T: 09-269 89 50

Vlaams-Brabant en Brussel:

Nancy Deturck, T: 015-24 38 50

Limburg: Ingrid Vaes, T: 011-26 49 90

Nieuw: Ecocheques voor je assistent

Met ecocheques kan je jouw assistent(en) volgende 'groene' producten of diensten laten kopen: energiebesparing, waterbesparing, bevordering duurzame mobiliteit, afvalbeheer, bevordering van ecodesign, producten en diensten met het Europese Ecolabel, en bevordering van aandacht voor de natuur.

Opgelet: als de ecocheques loon, premies, voordelen in natura of andere voordelen vervangen, worden ze als loon beschouwd!

Om te ontsnappen aan de socialezekerheidsbijdragen moeten de ecocheques voldoen aan deze voorwaarden:

- Sluit een schriftelijke overeenkomst af. In de overeenkomst moet de waarde van de ecocheque staan (max. 10 euro per cheque) en hoeveel keer de assistent jaarlijks een cheque krijgt.
- De assistent hoeft geen tussenkomst te betalen.

- Het totale bedrag van de ecocheques mag niet hoger zijn dan 250 euro per assistent (vanaf 2010).
- De ecocheque staat op naam van de assistent en wordt vermeld op zijn loonbriefje.
- Vermeld op de ecocheque een geldigheidsduur van max. 2 jaar en dat je er enkel groene producten en diensten mee mag kopen (zie volledige lijst op www.bol-budiv.be/publicaties).
- Je kan de cheque niet inruilen. De handelaar geeft geen geld terug op een ecocheque.

Meer info vind je op www.bol-budiv.be

Opgelet: Controleer eerst bij je Securex-dossier-beheerder of bij jouw coach of jij ecocheques aan je assistent(en) kan geven.

Het wel en wee van Nadia

Mijn superkapster in de wijk Matongé

Mijn kroeshaar is gewoon een marteling voor mijn verpleging als ze die ragebol uitgekamd willen krijgen. En dan heb ik het nog niet over mijn gejammer gehad. Mijn Congolese verpleger smeekte me er iets aan te doen, hij wilde zelfs meegaan naar de Brusselse Matongé-wijk waar Afrikaanse kapsters kroeshaar uitdunnen tot glad, kambaar haar.

Uiteindelijk ging ik overstag. Samen met mijn Togolese nachlassistent maakte ik een afspraak bij een Kameroenese kapster. We hadden haar uitgelegd dat ik in een elektrische rolstoel zat, maar dat was allemaal geen probleem: ze zou het wel 'fixen'.

Bij mijn aankomst schrok ik bij het zien van dat piepkleine kapsalon. Maar Doris de Kapster kwam mij verwelkomen met een stralende glimlach: ze ging plaatsmaken. Stoelen, tafel met magazines en foto boeken, vuilbak en kapstok werden buitengezet. Zelfs de dames die hun haar aan het vlechten waren, moesten zich verplaatsen. Ik schaamde me en verontschuldigde mij voor dit tafereel, maar ze vonden het echt niet erg. Eenmaal ik geïnstalleerd was, lachte Doris met mijn 'afro-haar'. Ze ging het ontkrullen met een kinderproduct. Om mijn hoofdhuid te beschermen, smeerde ze eerst een

flinke laag vaseline. Ze bracht voorzichtig het product aan dat een half-uurtje moest intrekken. Ondertussen zette ze het materiaal klaar om mijn haren te wassen. De andere klanten moeten daarvoor via een smalle ijzeren draaitrap naar boven. Maar voor mij had Doris iets speciaals meegebracht: een plastic haarwasbak, een overblijfsel uit haar studententijd. De voetsteun ontbrak maar dat was geen probleem. Mijn assistent ging die wel vasthouden. Doris' andere medewerkster ging naar boven om een emmer warm water te halen. Een derde collega ging op zoek naar een grote bak om het gebruikte water op te vangen. Snel even een situatieschets: één persoon hield de haarwasbak vast, een tweede het snoer in de opvangbak, de derde vrouw hield de emmer met warm water vast en dan Doris die mijn haar waste. Wat een avontuur zeg! De grote vuilbak lekte bovendien.

Het kleine kapsalonnetje leek wel een werf. Dat was allemaal geen probleem: er werd gewoon gedweild en opgeruimd. We deelden onze Afrika-ervaringen. Die samenwerking, flexibiliteit, vrolijkheid, muziek en sfeer, gewoonweg zalig! De volgende stap was om mij, met dikke krulspelden,

onder de haardroger te krijgen. Wat telefoonboeken eronder, handdoeken langs de zijkanten om evenwicht te houden, van aanpassingen gesproken!

Terwijl ik zat te koken onder de haardroger, kwam een vrouw naar binnen die brochetten, gebak en samosa's (Indische gevulde broodjes) verkocht. Ze ging die in het Afrikaanse café eraan opwarmen. Moet kunnen! Er kwam ook een dame langs die felgekleurde sandalen verkocht, enkel maatje 42, een andere bood sieraden en stoffen aan. Een jonge vrouw zocht luidop werk. Ik was echt weer even in een Afrikaanse roes, zalig!

Doris wilde per se mijn haren opsteken, ik ging toch naar een kunstver-nissage die avond. Voordat ik het wist werd mijn haarkapsel omgetoverd tot een bruidsdot met slierten. Ze waren allen wild enthousiast over mijn kapsel, dus kon ik niets anders doen dan hen te bedanken. Ik was echt een opgezette afomadam. Tijdens de vernissage kreeg ik felicitaties van mensen, dachten ze nu dat ik de artiest was of kwam het door mijn kapsel?

Duolegaat

Mensen kunnen ook na hun leven een **schenking doen aan BOL-BUDIV**. Dat kan met een 'duolegaat'. Dat is een formule waarbij in een testament een begunstigde (meestal een vzw) een legaat krijgt, op voorwaarde dat hij de successierechten van de andere begunstigde (meestal een persoon) betaalt. **Zo geef je niet alleen aan een goed doel. Het is ook voordelig voor de erfgenamen!**

Hoe werkt het?

1. Stel een **testament** op. Neem best contact op met een notaris.
2. Het testament benoemt **één of meerdere personen** en het deel dat hen toekomt.
3. Het testament beschrijft welk deel van de erfenis toekomt aan een **erkende vzw (zoals BOL-BUDIV)** met vermelding dat BOL-BUDIV **opdracht** krijgt om **alle successierechten voor de andere personen te betalen**.

Meer info? Contacteer Tom Deseyn - tom@bol-budiv.be of bel 09 324 38 77

Word lid van VFG!

VFG vzw is een socioculturele vereniging. Wij zijn ook een vrijwilligersorganisatie. Iedereen kan lid worden, ongeacht de overtuiging. VFG richt zich tot de samenleving, personen met beperkingen, familie en vrienden. Wij willen volwaardig burgerschap voor personen met beperkingen. VFG is verbonden aan de Socialistische Mutualiteiten.

ONTMOETING

Onze **afdelingen** hebben veel activiteiten. Elkaar ontmoeten en **vrienden** maken staat centraal.

ONTSPANNING EN CULTUUR

- **Reizen** en kampen
- Provinciale en nationale **activiteiten** (Playbackshow, kunstenfestival, ...)
- Vrijetijdsaanbod door afdelingen
- Kunstkampen en workshops

INFORMATIE

- Leven met een handicap
- Regels voor mensen met beperkingen

Zo houden we je op de hoogte:

- **Ledenblad** 'Dialogo' en brochures
- **Nieuwsbrieven** 'Invaliden', 'VFG info' en 'Handicap en gemeentelijk beleid'
- **Vorming** 'omgaan met personen met handicap'
- **Infodagen** en jaarlijkse campagne
- **EOP-groepen**: mensen met een beperking bespreken hoe zij hun leven organiseren
- **PAB-groepen**: budgethouders geven elkaar raad
- **www.besteburgemeester.be**, met gemeentelijke voordelen voor personen met een handicap

ACTIE

VFG moedigt mensen met beperkingen aan om zelf hun **belangen te behartigen**. VFG biedt ondersteuning. VFG weegt op beleid en beeldvorming.

Wil jij mee actie voeren?

- Bestel bij ons **actiemateriaal** rond parkeren, toegankelijke toiletten, voetpaden, huisvuilkosten, ...
- Actief in een **gemeentelijke adviesraad**? Je vindt steun in onze provinciale groepen: vorming, ervaringsuitwisseling, informatie.
- **Info** op www.besteburgemeester.be

Alle supervoordelen op een rijtje

- Je ontvangt zesmaal per jaar ons **ledenblad 'Dialogo'**
- Abonneer gratis op de **nieuwsbrief** 'Handicap en gemeentelijk beleid' en 'Invaliden'
- Je krijgt **korting** op VFG-publicaties of je krijgt ze zelfs gratis
- Je kan bij VFG terecht voor **gratis advies** en informatie
- **VFG bemiddelt** voor jou als je slachtoffer wordt van discriminatie
- Je krijgt tot **15 euro korting** op je aansluitingspremie **bij VTB-VAB**
- Je kan de VFG **strandrolstoelen** gratis gebruiken aan de kust!
- Je krijgt jaarlijks tot **120 euro** terugbetaald voor **hippotherapie!**

Op vertoon van je lidkaart korting bij: Parc paradiso (Brugellette) – Mega Speelstad (Antwerpen) – Het Laer Recreatiedomein (Opglabbeek) – 't Speelhuisje (Oudenaarde) – Prinsenspark (Retie) – Domein Pietersheim (Lanaken)

Lid van BOL-BUDIV = gratis lid van VFG

Neem contact op met BOL-BUDIV voor info! Bel 09 324 38 77 of helpdesk@bol-budiv.be

- **Ben je budgethouder?** Dan kan je voor 50 euro lid worden van BOL-BUDIV.
- **Ben je geen budgethouder?** Dan kan je voor 15 euro steunend lid worden van BOL-BUDIV.

Meer info over VFG?

Vraag de kennismakingsfolder en een proefexemplaar van 'Dialogo'.
Surf naar www.vfg.be of bel 02 515 02 61.

In de kijker**Maria schrijft brief aan minister****Beste Minister Smet**

Het is heel mooi dat jij voor ons opkomt, want mensen hebben geen begrip voor ons, rolstoelpatiënten. Ze zien ons liever niet, ook niet op festivals of op de markt of zo. 'Wat doe jij hier, blijf in je kot', hoor ik ze dan denken. Zelf zit ik al 4,5 jaar in een rolstoel. Lastig te aanvaarden dat dit voor de rest van mijn leven zal zijn. Ook op de trein of in de bus is er amper begrip. Dat vind ik erg, Daarom komen zoveel rolstoelgebruikers liever niet meer buiten, door domme mensen die niet met anderen rekening houden. Ik hoop dat de overheid meer doet voor mensen met een handicap en dat ze niet in de kou blijven staan!

Groetjes van budgethoudster Maria Wynants
18 oktober 2009

Antwoord van Pascal Smet,
Vlaams Minister van Gelijke Kansen

Beste mevrouw Wynants,
Uw mailtje raakt me. Iedereen moet kunnen onder de mensen komen. Een rolstoel is bedoeld om je mee te verplaatsen, niet om mee (binnen) te blijven zitten. Dat is niet makkelijk, zonder hulp. Dat ervaart u elke dag. Als er dan al eens een organisatie is, die voor die hulp zorgt, zoals de vzw Intro bij festivals, vind ik dat die daarvoor de steun van de overheid moet blijven krijgen: we mogen niet besparen op wie het al moeilijk heeft. Ook wie in de toekomst openbare gebouwen neerzet of renoveert, zal moeten rekening houden met rolstoelpatiënten.
De beste manier om het gevoel weg te nemen dat jullie anderen tot last zijn, is ervoor te zorgen dat jullie zelfstandig kunnen zijn. Het is goed dat u ons, politici, daaraan herinnert.

Met vriendelijke groeten,
Pascal Smet

Laat je stem horen in onze nieuwsbrief!

Heb je iets te vertellen over PAB of aanverwante onderwerpen? Opinions, lezersbrieven, foto's of tekeningen, ...

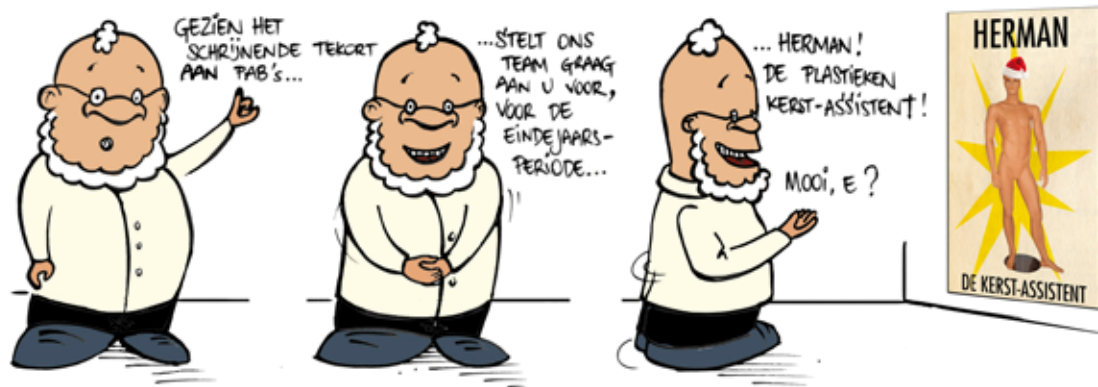
nieuwsbrief@bol-budiv.be

Te koop: tandemfiets

Omschrijving: Tandem fiets, met schelpbescherming aan zijte voor kind vooraan
Vraagprijs: 1.000 Euro
Info: elke@arve.be

Te koop: elektrische rolstoel

Omschrijving: Elektrische rolstoel + regencap + extra hoofdstunen
Type Permobil 300 C
Nieuw – bijna niet gebruikt
Vraagprijs: 10.000 euro
Nieuw prijs 20.000 euro
Info: elke@arve.be

PAB-strip

**Hier had jouw advertentie
kunnen staan.**

Bel 09 324 38 77

nieuwsbrief@bol-budiv.be

Met dank aan

met steun van het
Agentschap Ondernemen

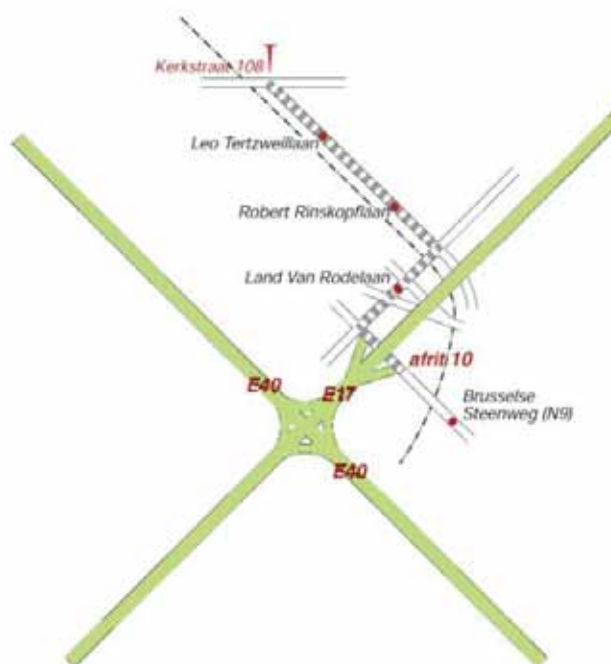
Contacteer BOL-BUDIV

BOL-BUDIV vzw

Kerkstraat 108
9050 Gentbrugge

Bel 09 324 38 77
Fax 09 324 38 79

www.bol-budiv.be

Bel de helpdesk:

Gratis voor leden

Elke werkdag
van 9 uur tot 12 uur
van 13 uur tot 17 uur

Bel 09 324 38 77
helpdesk@bol-budiv.be

Slechtzien-
den kunnen de
nieuwsbrief in
Daisy vragen!